

KNNV Contactorgaan voor Vogelstudie -- Contactvergadering
op 16 december 1967 te Utrecht

Namens onze VVG woonden J.H.C. de Groot, K. Straatman, en o.g. deze vergadering bij.

Als eerste vermeldde Prof. de Vries een verslag over het Binnenveld bij Wageningen over de jaren 1950 tot 1967; hieruit blijkt, dat o.a. gele kwikstaart, paapje en graspieper zijn afgenomen, terwijl Kievit, grutto, ekster, kraai, merel, spreeuw en roodborsttapuit zijn toegenomen. Als mogelijke oorzaak van de afname van eerstgenoemde soorten zag Prof. de Vries de werking van insectididen.

De Heer Bloen bracht verslag uit van najaars-trekwaarnemingen in het gehele land: kust, Bilthoven, Hengelo, Franeker, Krimpen, Schouwen. Langs de kust trokken veel minder vinken over dan in het binnenland, terwijl het toch goed weer was. Dit werd misschien veroorzaakt doordat het een goed beukenootjesjaar was. Langs de Oosterscheldebrug werd ook bij harde wind trek waargenomen.

De Heer Braaksma heeft geconstateerd, dat 76 van de 1000 kerken, die hij bezocht, kerkuilen herbergden. Alle kerken, die hij in Noord-Holland bezocht, waren leeg. Vroeger waren waarschijnlijk meer kerktorens bezet. Kosteren hebben vaak een hekel aan kauwen en duiven, maar niet aan uilen. Het effect van restauratie is misschien te verhelpen door het plaatsen van nestkasten. De zilvermeeuwenstand is teruggelopen en tevens van Terschelling af oostwaarts verschoven. Mogelijk is de grotere verontreiniging van de Westelijke dan van de Noordelijke wateren een oorzaak. De bestrijding van deze meeuwen is gestaakt.

De Heer P.B. Jansen verzamelde weer via het KNMI de eerste aankomstdata van boerenzwaluw, fitis (vrij laat), tjiftjaf, en gierzwaluw; (16/4 op verschillende plaatsen tijdens slecht weer). Kieviten zijn de gehele winter in het land geweest, o.a. op geschikte terreinen in Noord-Holland en Friesland; het was dan ook geen strenge winter. De stand van de tjiftjaf, waarvan er enkele overwinterd hebben, was $2\frac{1}{2}$ maal zo groot als de stand in het slechtste jaar. Ook is de boerenzwaluw iets toegenomen.

De Heer Phillipona, die de leiding heeft van de landelijke inventarisatie van bepaalde soorten, deelde mede dat sommige onderzoeken 10 jaar zullen gaan duren, andere enkele jaren, en dan later weer enkele jaren, afhankelijk van de bewerkers van de soort. Bij de fuut werd gif in de eieren aangetroffen en oplettendheid voor deze soort is gewenst, evenals voor de plaatsen waar huiszwaluwen hun nesten bouwen.

De Heer Rooth vertelde, dat een verslag van de wintertellingen in het Wadden- en Delta-gebied in Limosa zal verschijnen.

De Heer Stam bracht verslag uit van zijn nestkastonderzoek in Nederland en België, waarover in het Vogeljaar iets is verschenen. In België wordt de koolmees door de pimpelmees in naaldhoutgebieden overvleugeld. De bonte vliegenvanger neemt toe in nestkasten en breidt zich uit naar het Westen (Veluwe, Gooi); in België is deze soort minder talrijk.

De boomklever nam in België toe, in Nederland af.
De ringmus en de spreeuw, die men liever uit nestkasten wil weren, namen in België af door het gebruik van selectieve nestkasten. Deze hebben een kleinere vliegopening. Kwamen er nog te veel ringmussen, dan gebruikte men superselectieve nestkasten met een nog kleinere vliegopening.

In Nederland is een type in ontwikkeling, dat het midden houdt tussen selectief en superselectief. Er wordt hier (in Delft) ook ge-experimenteerd met afgekeurde P.V.C.-buizen (polyethyleen).

Er werd een afname van het aantal roofvogels geconstateerd, hoewel 1967 een opbloei vertoonde van de bosuil. Wèl hebben in Dui-vendrecht dit jaar weer veel torenvalken gebroed. Eén en ander werd in verband gebracht met het goede muizenjaar (de muizenstand vertoont een cyclus van 3 jaar).

Tenslotte werden enige kasten getoond, waaruit bleek dat spechten ook houtbetonnen modellen kunnen perforeren.

Besloten werd, dat per Vogelwerkgroep een bedrag naar ledenaantal zal worden gegeven aan het Contactorgaan. Voor zeer kleine Vogelwerkgroepen bleek dit evenwel moeilijk te zijn.

Alle inventarisatie-resultaten komen bij het RIVON terecht en kunnen daar te allen tijde worden opgevraagd.

J. W. de Roever

dR/vDr
februari 1968